

Retningslinjer vedrørende mistanke om rabies (hundegalskab)

Den 12.10.2023
Sagsnummer 2023-9018

Enhver, der har mistanke om, at et dyr er angrebet af rabies, skal gøre følgende:

1. Mistanken anmeldes omgående til dyrlægen, politiet eller kommunefogeden.
2. Anmeldelsen skal straks meddeles til Veterinær- og Fødevaremyndigheden (VFMG), som tager stilling til det videre forløb.
 - a. Ved begrundet mistanke aflives dyret. Det optimale er, at dyret skydes i hjertet (kontakt kommunens hundeskyder).
 - b. VFMG vil derefter beslutte hvorvidt biologisk materiale skal fjernes og sendes til videre diagnostisk undersøgelse .

OBS: det er særdeles vigtigt at alt biologisk materiale håndteres korrekt! Brug kraftige plastichandsker (køkkenhandsker) ved enhver håndtering af ræven. Hovedet skal opbevares på frost i sundhedsvæsenets regi, i forseglede poser tydeligt mærket med "Sundhedsskadeligt materiale" eller "Biohazard".

- c. Kroppen bør brændes. Hvis afbrænding ikke er muligt, skal materialet begraves minimum 1,3 meter under jord, eller nedsænkes i havet.
- d. Er en person blevet bidt skal såret straks vaskes med sæbe, og sundhedsvæsenet skal kontaktes øjeblikkeligt.
- e. Evt. indsendelse af materiale fra dyr til undersøgelse for rabies skal kun ske i tilfælde, hvor det på forhånd er aftalt med VFMG. Dette sker enten efter VFMGs anvisninger, eller i samarbejde med sundhedsvæsenet. VFMG refunderer sundhedsvæsenets eller andres udgifter forbundet med forsendelsen. Forsendelsen skal sendes til VFMG i Nuuk, og må udelukkende sendes på frost.

Er VFMG **ikke** blevet underrettet, afholdes udgifterne i forbindelse med indsendelse og undersøgelse af materialet, af indsenderen selv.

Kontaktoplysninger:

Veterinær og Fødevaremyndigheden i Grønland, VFMG
Postboks 269
3900 Nuuk
Telefon: +299 34 50 00
Email: uumasut@nanoq.gl

Udbredelse og smitterisiko

Rabies er en virussygdom, der især er udbredt blandt ræve i Grønland. Ræve kan ved direkte kontakt overføre smitte til hunde og katte, der igen kan smitte mennesker.

Rabies forekommer også hos andre pattedyr, såsom moskusokser, får og rensdyr. Et dyr som er smittet med rabies udskiller virus i spyttet, og kan smitte via bid eller hvis man har sår på hænderne. Et smittet dyr kan være smittefarligt i flere uger, før det selv viser symptomer på rabies.

Symptomer på rabies

Generelt vil et dyr smittet med rabies ændre adfærd.

F.eks. vil ræve og andre vildtlevende dyr miste deres naturlige skyhed og komme tæt på hunde og mennesker. De kan udvise forvirret adfærd og angrebslyst, ligesom stemmen kan forandres.

Et husdyr skal mistænkes for at være smittet med rabies, hvis følgende symptomer observeres:

- pludselig aggressivitet
- stærk kløe
- savlen
- ændret temperament
- angrebslyst
- synkebesvær
- usædvanlig uro
- snappen efter indbildte objekter
- skyhed
- hel eller delvis lammelse af især underkæbe og bagparti
- unormal hovedholdning.

Hvad skal du gøre ved mistanke om rabies

- Hold afstand til det mistænkte dyr.
- Dyret skal om nødvendigt aflives hurtigst muligt og helst sådan, at dyrets hoved ikke beskadiges. Hvis sygdommen har nået at udvikle sig, er dyret uhelbredeligt og ingen behandling virker.
- Hvis en person er blevet bidt, skal såret straks vaskes med vand og sæbe og sundhedsvæsenet skal kontaktes hurtigst muligt.
- Tag straks kontakt til Veterinær- og Fødevarermyndigheden for at få råd og vejledning om det videre forløb.

Bekæmpelsesforanstaltninger

- Ved mistanke eller konstatering af rabies i et beboet område, kan VFMG i samråd med kommunalbestyrelsen og politiet eventuelt lave et afspærringsdistrikt.
- I et afspærringsdistrikt skal hunde og katte holdes lænket eller indespærret bag en fysisk barriere. Hunde og katte må ikke føres ind eller ud af afspærringsdistriktet.
- Yderligere bekæmpelsesforanstaltninger foregår efter retningslinjer fra VFMG.
- For spørgsmål angående vaccination og udgifter forbundet hermed, samt evt. erstatning, henvises til VFMG.

Forebyggelse

- Hold afstand til og undgå kontakt med ræve, uanset om de virker syge eller ej.
- Vaccination beskytter effektivt mod rabies, og det er lovpligtigt at hunde og katte bliver vaccineret mod rabies. Dyret skal normalt vaccineres første gang ved 4 måneders alderen. Det er muligt at vaccinere mod rabies, når dyret er yngre og dette anbefales, hvis der er et højt smittepres. Vaccinationen gentages efter 1 år og igen efter 3 år. VFVG giver vejledning omkring dette.
- Når hunde og katte er vaccineret, nedsætter det risikoen for smitte til mennesker, fordi mennesker har tættere kontakt med hunde og katte end med ræve.
- Forekomst af løsgående hunde skal undgås. Meld sådanne tilfælde til hundefangeren/kommunen.
- Undgå at ræve kan få adgang til noget spiseligt. Madaffald, som er tilgængeligt for ræve, vil lokke rævene tættere på beboede områder. Det gælder især, hvis vinteren er hård og rævene har svært ved at finde føde.

Ved tvivlstilfælde kan VFVG kontaktes på telefon eller mail:

Veterinær og Fødevarermyndigheden i Grønland, VFVG
Postboks 269
3900 Nuuk
Telefon: +299 34 50 00
Email: uumasut@nanoq.gl